

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. II. De Ministro hujus Sacramenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

ARTICULUS II.

De Ministro hujus Sacramenti.

- I. Solus Sacerdos illud ministrare valide potest, etiamsi sit excommunicatus.
- II. Probabiliter potest valide a pluribus Sacerdotibus relate ad diversas unctiões ministrari.
- III. A Sacerdote proprio ministrari debet, nisi necessitas urgeat.
- IV. Num Parochus sub mortali teneatur Sacramenta Extrema Unctiões, aut Eucharistia ministrare cum periculo vite? & quando?
- V. An possit hoc Sacramentum sine sacris vestibus in necessitate ministrari?
- VI. Num aliquando tempore Interdicti ministrari possit?

I. **Q**uæritur primo; Quinam sit Minister, qui possit valide Extremæ unctiões Sacram. conferre?

Respondeo, esse solum Sacerdotem, ex Florent., & Trident.; quod eruitur ex verbis Jacobi 5. *Inducat Presbyteros*: cum enim ordinatum sit ad tollendas reliquias peccatorum, debuit ministrari a Sacerdote, qui potest a peccatis absolvere: Quare Diaconus invalide illud confert, nec potest Pontifex in hoc dispensare, cum sit juris divini: Valide vero confertur a Sacerdote etiam excommunicato, suspenso, &c., quia ministratio hujus Sacramenti est actus Ordinis, non jurisdictionis; unde jurisdictione non requiritur ad valide administrandum, ut in Sacramento Pœnitentiæ. Et ratio est, quia solum Sacramentum Pœnitentiæ est institutum per modum judicii, in quo essentialiter requiritur jurisdictione.

II. Quæritur secundo, An valide ministratur a pluribus, ita ut unus un-

gat unum sensum; alter alterum, &c.?

Respondeo cum communi affirmative; unde in necessitate, si statim decessurus timeretur infirmus, possent ei unctiões simul adhiberi a pluribus Sacerdotibus, qui proferrent singulas suas formas correspondentes, ut docet Mærat. apud Dian. part. 5. tract. 3. resol. 88. Imo si Sacerdos post aliquas unctiões moreretur, posset alius Sacerdos alias unctiões perficere: Sicut si Sacerdos moriatur post consecratam hostiam, debet alius Sacerdos calicem consecrare. Putat tamen Mærat. apud Dian. loc. citat. resol. 89., quod in tali casu potest secundus Sacerdos unctiões repetere ab initio, quia utilius id poterit esse infirmo, eo quod solum probabile fit, non certum, quod hoc Sacramentum possit a pluribus ministrari. Equidem tamen dico, quod non solum id possit, sed etiam quod debeat, ne exponat periculo frustrationis Sacramentum.

III. Quæritur tertio, Quinam sit Minister, qui possit licite illud ministrare?

Respondeo, esse Parochum proprium, quia ministrare Sacramentum est officium Pastoris; unde graviter peccat, qui sine illius licentia illud ministrat; Et Religiosi excommunicationem Clementinæ primæ de Privilegiis incurrunt. Sufficit tamen in necessitate licentia implicita, seu interpretativa, quæ censetur, quando jamjam aliquis moritur, & Parochus opportune inveniri non potest. Imo ex Henr., Laym., Dian. part. 3. tract. 4. resol. 170. si Pastor absit, vel non possit, aut nolit injuste hoc Sacramentum conferre, potest quilibet Sacerdos, tam secularis, quam regularis, etiam renitente Parocho, illud ministrare, quia in tali casu Episcopus, vel Pontifex censetur illi licentiam præbere, ut no-

rat Trull.; Ubi notandum ex Palud., Con., Laym. apud eundem Dian., quod Sacerdos inferior solum sub veniali teneatur hoc Sacramentum conferre ex charitate, si commode potest, non vero sub mortali; nisi quando infirmus graviter indigere censeatur, eo quod aliter sine omni Sacramento decederet. Verum tenetur sub mortali Sacerdos ministrans hoc Sacramentum recte se disponere, ut sit in gratia, saltem per contritionem existimatam: Quod si sit excommunicatus, vel suspensus, debet suas vices alteri committere; Si tamen alius desit, probabile est ex Fill., quod possit ab eo ministrari. Et quamvis Suar. disp. 44. apud Trull. probabilius putet, quod non possit ab excommunicato, vel suspenso vitando conferri, quando infirmus alia Sacramenta suscepit; certum tamen est, quod excommunicatus toleratus ad hoc requisitus potest illud conferre, quia solum illi prohibetur, ne se ingerat ad divina ministranda.

IV. Quæritur quarto; An Parochus teneatur sub mortali hoc Sacramentum suis ovibus ministrare?

Respondeo cum communi affirmative; nam illi competit ex officio, & iustitia suas oves pascere, & ordinaria salutis remedia præbere; unde peccabit mortaliter, tam si illud neget, quam si notabiliter differat cum periculo infirmi: Idemque dicitur de Episcopo, deficiente Parocho. Tempore pestis, negat Navar. apud Trull. cum Suar., Fill., quod teneatur Parochus cum periculo vitæ hoc Sacramentum ministrare, quia non est Sacramentum necessitatis; & alioquin satis subvenitur necessitati infirmi per Sacramentum Confessionis, & Communionis; tenetur tamen Parochus tentare omnia remedia convenientia, ut illud sine periculo vitæ ministretur. Imo Nugu. putat apud Dian. part. 3.

tract. 4. resol. 174., & part. 5. tract. 3. resol. 96., quod teneatur cum periculo vitæ peste infectis ministrare tria Sacramenta, Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ Unctionis. Tenetur certe Sacramentum Pœnitentiæ etiam cum periculo vitæ ministrare: (quamvis Suar. disp. 44. sect. 2. num. 15., & Fill. apud Dian. part. 5. tract. 3. resol. 93. excusaret Parochum, si moraliter certus esset, quod infirmus non habeat conscientiam peccati mortalis, & alioquin periculum propriæ vitæ esset magnum) At Sacramentum Extremæ Unctionis communius docent, quod non teneatur ministrare cum periculo vitæ. Imo Hurt. apud eundem Dian. putat, quod nec teneatur, etiamsi infirmus aliud Sacramentum, puta Confessionis, & Communionis, suscipere non potuisset; quia ex una parte potest ille sibi consulere per contritionem; ex alia vero parte non est certum, quod hoc Sacramentum, quod est vivorum, ex attrito faciat contritum, & deleat mortalia quoad culpam. Huic tamen sententiæ non subscribo; cum contritio non omnibus sit facilis; & probabilitas ista, quod Sacramentum vivorum ex attrito per accidens possit facere contritum, causando primam gratiam, satis est, ut eatenus teneatur Sacerdos in casu adducto hoc Sacramentum ministrare. Denique quamvis ex Fill. tom. 1. tract. 3. cap. 5. teneatur Parochus cum periculo vitæ Eucharistiam moribundis ministrare, quia ad illam tenetur infirmus ex præcepto divino, & est medium moraliter necessarium ad salutem; Molfes. tamen apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 174., & part. 5. tract. 3. resol. 53. putat, non teneri ad id Parochum cum tanto periculo, quia non est Sacramentum præcise necessarium.

V. Notandum demum ex Tanner. apud Dian. part. 5. tract. 3. resol. 91., de-

debere ministrum Extremæ Unctionis adhibere respondentem, & præmittere preces Ritualis: si tamen urgeat necessitas, potest utrumque omittere: At sine vestibus ab Ecclesia præscriptis ex Bonac. ministrare in necessitate non debet, ut dicitur de Eucharistia. Observat etiam Barbosa, quod Parochus non debeat absque lumine Sacrum Oleum deferre; nec possit domi illud tenere, ut noctu vocatus citius accurrat: si tamen utrumque hoc fieret sine periculo irreverentiæ, aut scandali, non esset mortale.

VI. Tempore autem Interdicti ministrari non potest, cum non sit Sacramentum necessarium; si tamen ægrotus aliud Sacramentum suscipere non potest, tunc posset hoc Sacramentum illi conferri, ex Palud. apud Trull.

ARTICULUS III.

De Subjecto Extremæ Unctionis.

- I. *Invalide confertur non ægroti, ac de vita periclitanti, quamvis sit baptizatus, & usum rationis habuerit.*
- II. *Qui de vita periclitatur, sed non ratione ægriitudinis, incapax est hujus Sacramenti.*
- III. *Probabile est, Beatissimam Virginem hoc Sacramentum suscepisse.*
- IV. *Num citra mortale negligi illud possit?*
- V. *In eadem ægriitudine tunc poterit iterari, quando novum vita periculum supervenerit post congruum tempus.*

I. **Q**uæritur primo, Quinam sit capax hujus Sacramenti? Respondeo, esse capaces solum baptizatos in extremo vitæ laborantes, qui usum rationis saltem habuerint. Ita Florent. Hinc sequitur primo, pueris,

& perpetuo amentibus invalide conferri, ut communiter docent contra Majorem; quia falsa redditur in iis forma, Quicquid deliquisti, non potuit enim delinquere, qui nunquam habuit usum rationis. Potest tamen sub conditione conferri pueris, si dubitetur, an lumen rationis iis irradiarit, ex Lugo apud Dian. part. 3. tract. 7. resol. 169., & part. 5. tract. 3. resol. 85.; sicut quando dubitatur, an aliquis sit mortuus.

Sequitur secundo, Amentibus, & phreneticis, qui aliquando habuerunt usum rationis, dari debere, nisi antequam phrenesim fuissent in peccato notorio, & nullum signum Pœnitentiæ dedissent. Ratio est, quia quilibet fidelis præsumitur habuisse intentionem suscipiendi Sacramentum in articulo mortis; & hujusmodi intentio habitualis non retractata satis est ad valide suscipiendum hoc Sacramentum. Quamvis autem debeat esse in gratia, qui illud suscepturus est, quippe quod est Sacramentum vivorum: at si præferit solum attritionem inculpabiliter, adhuc gratiam probabiliter recipiet; quia omnia Sacramenta non ponentibus obicem gratiam causant, nec dicitur ponere obicem, qui cum attritione peccati commissi accedit, ut patet in Sacramento Baptismi, & Pœnitentiæ: Quamvis peccet, qui ad Sacramentum vivorum culpabiliter non se disponit per contritionem, aut per attritionem cum confessione; Ad Eucharistiam vero nullatenus sufficit per solam contritionem se disponere, sed debet etiam præmitti mortalium confessio; nisi tamen physica, aut moralis impotentia obset, & urgeat necessitas communicandi.

II. Sequitur tertio, Sacramentum hoc esse conferendum periclitantibus de vita solum ratione infirmitatis, ut patet ex verbis Divi Jacobi dicentis, *Infirmatur quis in vobis? Quare inca-*
pa-